

Obsah

1 ÚVOD	8
1.1 Historický kontext, klíčové pojmy a otázky	11
1.2 Metodologie, struktura textu a pramenná základna	21
2 ZÁPAS MLADÉHO ČLOVĚKA O AUTENTICITU VÍRY NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ	27
2.1 Sociální zázemí a vliv starších tradic	27
2.2 Náboženské vzdělávání a výchova mládeže	34
2.3 Volba životního povolání	43
2.4 Touha po obnově církve a kněžského povolání	51
3 PŮSOBNÍ ANTONÍNA LUDVÍKA STŘÍŽE VE STARÉ ŘÍŠI JAKO PŘÍKLAD LAICKÉHO ANGAŽMÁ V CÍRKVI	54
3.1 Možnosti a hranice laického angažmá v církvi na počátku 20. století ...	54
3.2 Působení Antonína Stříže ve Staré Říši	57
3.2.1 Charakteristické rysy Florianovy obnovy	58
3.2.2 Střížovo místo ve staroříšské komunitě	63
3.2.3 K Římu: papežství, ultramontanismus, církevní otcové a svatí ...	68
3.2.4 „Kněz ničemný“ a „kněz věrný“ Obraz kněžství u Josefa Floriany a jeho spolupracovníků	75
3.2.4.1 Nynější „ničemní kněží“	77
3.2.4.2 „Kněz věrný“	84
3.2.5 Velká válka jako duchovní otřes	93
4 SEMINÁRNÍ FORMACE	100
4.1 Proměna motivací provázejících volbu kněžského povolání a vstup do semináře	100
4.2 Seminární řád	110
4.3 Spirituál, spirituální formace a obraz ideálního kněze	115
4.3.1 Role spirituála a spirituální formace	115
4.3.2 Obraz ideálního kněze	120
4.3.2.1 „Ukřižován býtí má světu a svět jemu“	120
4.3.2.2 Anděl, nebo ďábel?	123
4.3.2.3 Stavovská výlučnost, samota kněze a závazek celibátu ...	125
4.3.2.4 Vztah kněze k laikům, kněz a žena	128
4.3.2.5 Ideál versus realita	130
4.4 Osobnosti teologického učiliště	135
4.5 Alumnát jako inspirativní prostředí?	141

4.6 Formace v římském Bohemicu	150
4.7 Obřad svěcení a primiční slavnost	154
5 KAŽDODENNÍ ŽIVOT KNĚŽÍ A FARNÍ PASTORACE NA VENKOVĚ, MALOMĚSTĚ A MĚSTSKÉ PERIFERII V PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ	158
5.1 Základní parametry kněžské každodennosti na přelomu 19. a 20. století	159
5.2 Pastorece ve venkovské farnosti: příklad Rouchovan a přifařených obcí	165
5.3 Pastorece v maloměstské farnosti: příklad Nového Strašecí ve středních Čechách	171
5.4 Pastorační působení na periferii města: příklad Židenic a Zábrdovic	174
6 ROK 1918, ZROD REPUBLIKY A KNĚŽSKÉ REFORMNÍ Hnutí	188
7 EMANUEL MASÁK: UMÍRNĚNÝ MODERNISTA	196
7.1 Vyjít vstříc „duši moderního člověka“	197
7.2 Kněžské reformní hnutí v brněnské diecézi	211
7.3 Spor o dědictví Katolické moderny	224
7.4 Apoštolát knihy?	232
7.5 Trpělivé katechetické působení na brněnské periferii	237
7.6 Péče o kněžskou stavovskou paměť	247
8 ANTONÍN LUDVÍK STŘÍŽ: „KNĚŽ VĚRNÝ“?	258
8.1 Kněz dárce pramene duchovního života	259
8.2 Střížova péče o kněžskou spiritualitu	268
8.2.1 Spirituální formace bohoslovců po roce 1918	268
8.2.2 „Já jsem kněz věčnosti“	274
8.3 „Zázrak“ jako pastorační nástroj	280
8.4 Vztah kněží a laiků v kontextu pozdní ultramontánní zbožnosti	295
8.5 „Ritus katolický mnohem více podmaňuje srdce než jalové dokazování“	299
8.6 Kněžská identita a vliv různých pastoračních rolí: Stříž kanovníkem na Vyšehradě	306
8.7 Antonín Ludvík Stříž versus staroříšský „kněz věrný“	313
9 DOMINIK PECKA: CHARISMATICKÝ VŮDCE MLÁDEŽNICKÉHO Hnutí	326
9.1 Nový typ kněžství	327

9.1.1 Kněz pedagog, rádce mladých a propagátor mládežnického hnutí	327
9.1.2 Nové formy pastorace	333
9.1.2.1 Časopis <i>Jitro</i>	333
9.1.2.2 Studentské hnutí	336
9.2 Popularizace jako nástroj pastorace	344
9.2.1 Popularizátor církevní nauky	347
9.2.2 Popularizátor vědy	353
9.2.3 Román jako výchovný prostředek	358
9.3 Poctivé hledání „tváře člověka“	362
9.3.1 Průvodce mladých ve střetu ideologií	363
9.3.2 Člověk: filosofická antropologie	367
9.4 Nositelé duchovní obnovy 30. let	372
10 ZÁVĚR ŽIVOTA, VZNIK MÝTU A JEHO TRADOVÁNÍ	380
10.1 Kněžské působení na sklonku života a v prostředí komunistického režimu	381
10.1.1 Vzkříšení apoštolátu knihy	381
10.1.2 Naplnění snu o „staříčkém bílém pastýři“	384
10.1.3 Připravenost zůstat druhým nablízku za všech okolností	388
10.1.3.1 Knězem po únoru 1948	389
10.1.3.2 Vězeňský román	394
10.1.3.3 Kněžský život za mřížemi	395
10.1.3.4 Kněz bez státního souhlasu	400
10.1.3.5 Završení pastoračního díla	402
10.2 Smrt kněze, vznik mýtu a jeho tradování	411
11 ZÁVĚR	421
SUMMARY	426
BIBLIOGRAFIE	428
SEZNAM A ZDROJE VYOBRAZENÍ	446
JMENNÝ REJSTŘÍK	449